

• امیدآفرینی و الگودهی؛ عصاره روایات دوران ظهور

روایات دوران ظهور، تصویری از زندگی بشر در زمان ظهور را ارائه کرده‌اند. یک جهت صدور این روایات امیدآفرینی است تا از نگرانی و افسردگی در اثر فشارهای زندگی و بی‌عدالتی‌هایی که می‌بینیم که باعث ناامیدی هستند، نجات پیدا کنیم و نسبت به آینده امیدوار باشیم؛ چراکه امید مایه حیات و ادامه زندگی است. بعد دیگر این مسئله الگودهی است. اگر می‌خواهیم زندگی مهدوی داشته باشیم، باید بدانیم زندگی مهدوی دارای چنین شاخص‌‌هایی و تمدن و حکومت مهدوی، دارای چنین ملاک‌هایی‌است. در واقع تلاش ما برای رسیدن به زندگی مهدوی، برابر است با دست‌یابی به چنین شاخصه‌هایی و این یک نوع جهت‌دهی و الگودهی است که باید از این جهت دهی و الگودهی استفاده کنیم.

برای این کار باید نصوص دینی را که برای ما تمدن و حکومت مهدوی را ترسیم می‌کند، در برابر خود قرار دهیم و چنین وضعیتی را به‌عنوان یک وضعیت آرمانی در نظر بگیریم. در مرحله دوم، ضعف‌های خودمان را کم کرده و ظرفیت‌های محدود خودمان را ارتقاء بدهیم تا به وضعیت مطلوب و آرمانی برسیم.

• تأملی در تقسیم‌بندی دوگانه جامعه

در تقسیم‌بندی دوگانه جامعه گفته می‌شود، ما با دو وضعیت موجود و مطلوب روبه‌رو هستیم. در این نوع تقسیم‌بندی، نوعی از مغالطه وجود دارد؛ چراکه ما با سه وضعیت روبه‌رو هستیم. به این معنی که ما در وضعیت موجود قرار داریم و با وضعیت مطلوب و همچنین وضعیت آرمانی روبه‌رو هستیم. وضعیت آرمانی، رسیدن قله‌های خواسته بشری است و وضعیت زندگی در زمان ظهور حضرت مهدی (علیه السلام) همان قله‌ها و شرایط آرمانی است؛ اما وضعیت مطلوب، وضعیتی میان وضعیت موجود و وضعیت آرمانی است.

وضعیت آرمانی، زمانی به دست می‌آید که باورمندان و با همه قوا برای رسیدن به آن تلاش کنیم. در این مسیر گاهی با موانعی برخورد می‌کنیم و متوقف می‌شویم که همان نقطه مطلوب است. برای رسیدن به نقطه مطلوب، نیازمند آشنایی با آرمان‌ها و حرکت به سمت آنها هستیم؛ یعنی زمانی به نقطه مطلوب می‌رسیم که به سمت آرمان‌ها حرکت کنیم؛ اما اگر آرمان‌ها را در نظر نگیریم، هیچ‌گاه به نقطه مطلوب نخواهیم رسید.

• تأملی در اصطلاح تمدن نوین اسلامی

یکی از عناوینی که در دوران پسا انقلاب در جمهوری اسلامی ایران مطرح و زیاد تکرار می‌شود، برپاداشت تمدن نوین اسلامی است. در برابر این تعبیر موضع‌گیری‌های مختلفی صورت گرفته است. برخی از این عنوان استقبال کرده و با آن همراهی می‌کنند. تمدن نوین اسلامی در کشورهای اسلامی و عربی مورد استقبال خوبی قرار گرفته و بسیاری با علاقه‌مندی آن را دنبال کرده و گام‌های انقلاب اسلامی به سمت برپایی تمدن نوین اسلامی را پیگیری می‌کنند؛ اما در داخل و خارج از کشور، برخی از افراد این نظریه را نقد کرده و نسبت به آن اشکال می‌کنند.

• پاسخ به یک شبهه مهدوی

تقریر شبهه:

یکی از اشکالات مطرح‌شده این است که اگر قرار بود، ما در دوران غیبت اقدام به تمدن‌سازی کنیم، انتظار به چه معنایی است؟ اینکه منتظر ظهور منجی و حضرت مهدی (علیه السلام) باشیم، یعنی منتظر تبلور حیات طیبه در مقیاس جهانی در زندگی بشر باشیم و قرار باشد، تمدن بزرگ اسلامی به دست ایشان ساخته بشود، اگر همین امروز اقدام به تمدن‌سازی کنیم و آن را تمدن نوین اسلامی بنامیم، دیگر انتظار چه معنایی دارد؟ این کار از این جهت صحیح نیست که حالت انتظار را در وجود ما از بین می‌برد. جهت دیگر اینکه بر اساس ادله‌ای که در اختیار ماست، این کار به دست امام زمان (علیه السلام) انجام خواهد شد و هر چیزی که تا ظهور ایشان به دست ما انجام بگیرد، قطعاً تمدن اسلامی نخواهد بود و دروغ است؛ بنابراین از دو جهت به این مسئله اشکال می‌کنند. اول اینکه اگر ما منتظران واقعی باشیم، نباید به سمت اقداماتی این چنین حرکت کنیم؛ چراکه روحیه انتظار را از بین می‌برد و ما دیگر منتظر نخواهیم بود و به شرایطی که در دوران غیبت کبری ایجاد کرده‌ام، بسنده خواهیم کرد.

اشکال دوم اینکه ایجاد تمدن اسلامی یک دروغ است و چنین چیزی امکان ندارد و نباید مردم را با این وعده دروغ مشغول کنیم و روحیه انتظار را در آنها از بین ببریم.

پاسخ به شبهه

در پاسخ عرض می‌کنیم، کسانی که از برپاداشت تمدن اسلامی در دوران غیبت کبری سخن می‌گویند، به‌خوبی به این نکته واقفند که ما هرچه تلاش کنیم، نخواهیم توانست، تمدن کامل در تراز تمدن مهدوی را ایجاد کنیم. تمدن کامل در تراز تمدن مهدوی و آن چیزی که حضرت مهدی (علیه السلام) ایجاد خواهند کرد، آرمانی است که با ضعف‌ها و کمبودهایی که ما داریم، برای ما دست‌یافتنی نیست؛

۱.۲

در تقسیم‌بندی دوگانه جامعه گفته می‌شود، ما با دو وضعیت موجود و مطلوب روبه‌رو هستیم. در این نوع تقسیم‌بندی، نوعی از مغالطه وجود دارد؛ چراکه ما با سه وضعیت روبه‌رو هستیم. به این معنی که ما در وضعیت موجود قرار داریم و با وضعیت مطلوب و همچنین وضعیت آرمانی روبه‌رو هستیم. وضعیت آرمانی، رسیدن قله‌های خواسته بشری است و وضعیت زندگی در زمان ظهور حضرت مهدی (علیه السلام) همان قله‌ها و شرایط آرمانی است؛ اما وضعیت مطلوب، وضعیتی میان وضعیت موجود و وضعیت آرمانی است.

وضعیت آرمانی، زمانی به دست می‌آید که باورمندان و با همه قوا برای رسیدن به آن تلاش کنیم. در این مسیر گاهی با موانعی برخورد می‌کنیم و متوقف می‌شویم که همان نقطه مطلوب است. برای رسیدن به نقطه مطلوب، نیازمند آشنایی با آرمان‌ها و حرکت به سمت آنها هستیم؛ یعنی زمانی به نقطه مطلوب می‌رسیم که به سمت آرمان‌ها حرکت کنیم؛ اما اگر آرمان‌ها را در نظر نگیریم، هیچ‌گاه به نقطه مطلوب نخواهیم رسید.

آستانه ظهور از خودش نشان می‌دهد،

که ما صبر کنیم و هیچ اقدامی نکنیم و آرام بنشینیم و هیچ حرکتی نکنیم تا حضرت مهدی (علیه السلام) تشریف بیاورند. ما چنین انتظاری را یک انتظار صحیح و سازنده نمی‌دانیم؛ بلکه انتظار محرک و سازنده و حرکت‌آفرین، انتظاری است که منتظران به حرکت دربیایند و به‌جای اینکه به انتظار بنشینند، باید قیام کنند و این انتظار باید باعث بشود که هرچه بیشتر به سمت صلاح حرکت کنند.

• انتظار فاسد، انتظاری سکون‌زا و ایستا

در برابر این انتظار نوعی انتظار فاسد وجود دارد که سکون‌زاست و انسان را از حرکت باز می‌دارد و می‌تواند، افیون توده‌ها باشد و مردم را در حالکت سکون و خمودگی قرار بدهد و با بالاتر از این، این انتظار فاسد می‌تواند انتظاری حرکت‌زا؛ اما در جهت منفی باشد که در دوران معاصر شاهد چنین حرکتی بودیم که قائل بودیم، برای نزدیک شدن زمان ظهور، باید کاری کنیم که فساد و ظلم افزایش پیدا کرده و فراگیر بشود تا حضرت مهدی (علیه السلام) تشریف بیاورند و تعجیل در فرج حضرت صورت بگیرد. چه میزان انحراف باید در فکر ایجاد بشود تا اشخاص به چنین انحرافی برسند.

شیخ صدوق (علیه السلام) از امام صادق (علیه السلام) نقل می‌کند که «ظهور منجی تحقق نمی‌پذیرد؛ مگر اینکه هر کدام از شقی و سعید به فرجام کار خود برسند»؛ یعنی در آستانه ظهور شرایط این‌طور خواهد بود که اشقیاء، بدان، منمرحان و ستمگران، به بالاترین سطح انحرافی می‌رسند که در تاریخ وجود داشته است؛ یعنی انحراف و ظلم و اغوجاج و شقاوتی که انسان در

• امکان تحقق و شکل‌گیری تمدن اسلامی در عصر غیبت

ما در دوران غیبت هستیم و دسترسی مستقیم به امام (علیه السلام) نداریم و بر اساس منطق حجت و حجیت پیش می‌رویم؛ یعنی بر اساس ادله‌ای که دارای اعتبار دینی هستند. ما آموزه‌های دینی را در ابعاد مختلف به دست می‌آوریم و برای عملیاتی کردن آنها، تلاش می‌کنیم و دست به نظام‌سازی اسلامی و تمدن‌سازی اسلامی می‌زنیم. این آموزه‌هایی که به‌طریق حجت آنها را استنباط و استکشاف می‌کنیم و با اجتهاد مشهور اسلامی به دست می‌آوریم، در مواردی نیز به خطا می‌روند و بر اساس عقیده صحیح شیعه امامیه، ما قائل به تخطئه هستیم؛ یعنی ما از مخطئه هستیم و از مثبته نیستیم؛ بنابراین گاهی ممکن است، به اشتباه برویم؛ اما چون در طریق حجت حرکت کرده‌ایم و بر اساس منطق حجت و حجیت پیش رفته‌ایم، تمدنی می‌سازیم که قابلیت انتساب به اسلام را پیدا می‌کند؛ یعنی «صحّة‌الاسناد إلی الاسلام وجواز الانتساب إلی الاسلام» پیدا می‌کند؛ اما این اسناد و انتساب به‌صورت نسبی است. ما در شرایط مطوب می‌توانیم بگوییم، به تمدن اسلامی در عصر غیبت رسیده‌ایم و این تمدن زمینه‌ساز و لازم است.

برای روشن شدن موضوع مثالی عرض می‌کنم. در یک مسافرت هوایی ابتدا به فرودگاه می‌رویم. بعد سوار هواپیما می‌شویم و هواپیما به‌آرامی حرکت می‌کند تا در باند پرواز قرار بگیرد و گاهی این حرکت، مدت زیادی به‌طول می‌انجامد. بعد هواپیما در باند پرواز با سرعت بالایی شروع به حرکت می‌کند تا به‌سرعت مناسب برای جدا شدن از زمین برسد و اینجاست که هواپیما از زمین بلند شده و در واقع تازه سفر هوایی آغاز می‌شود. حال آیا کسی می‌تواند ادعا کند، برای انجام سفر هوایی و شروع آن، نیازی به حرکت روی زمین با هواپیما نبوده است و از این حرکت روی زمین، بی‌نیاز بوده‌ایم؟ به‌طور قطع برای سفر هوایی، نیازمند حرکت روی زمین بوده‌ایم و این حرکت به‌لحاظ اصل حرکت و به‌لحاظ سرعت و کیفیت نیاز داریم و چون سرعت و زمان و مسافت آن کوتاه و ناچیز است، نمی‌توانیم آن را بی‌اهمیت دانسته و رها کنیم و بگوییم این کار انجام نشود. حرکت هواپیما روی زمین نسبت به حرکت آن در هوا، به هیچ‌وجه قابل قیاس نیست؛ اما به هر حال برای انجام سفر هوایی با آن سرعت بالا، نیازمند حرکت آرام روی زمین و در مسافتی کوتاه هستیم. تمدن اسلامی در عصر غیبت هم، به‌همین صورت است و نسبت به تمدن مهدوی بسیار ناچیز است و به حساب می‌آید و قابل قیاس نیست؛ اما باید وجود داشته باشد تا تمدن مهدوی شکل بگیرد. بنابراین نیروسازی برای تمدن مهدوی در تمدن اسلامی انجام خواهد شد.

• سخن پایانی

در دوران غیبت باید سعی در اصلاح خود و جامعه داشته باشیم که این اصلاح جامعه، به‌معنای تحقق اسلام در ساحات مختلف زندگی بشر است و در واقع تمدن‌سازی شکل گرفته است و تمدن‌سازی چیزی به‌جز این نیست. امام راحل (علیه السلام) فرمودند: شما فکر کنید بعد از ظهور حضرت صاحب (علیه السلام) چه کار

• رواق شهیدان

طلبه شهید محسن

صاحب‌الزمانی

او معتقد بود، طلبه‌ای که نماز شب نخواند، نمی‌تواند ادعا کند که سرباز امام زمان (علیه السلام) است.

در آخرین اعزام به پدرش قول داد که در مدت ۴۵ روز برمی‌گردد که پیکرش در روز چهل و پنجم به دست خانواده‌اش رسید.

• تولد و حیات

طلبه شهید محسن صاحب‌الزمانی از طلاب باصفای شهرستان قوچان بود که در سال ۱۳۴۶ در خانواده‌ای روحانی متولد شد. پدرش حجت‌الاسلام شیخ علی‌اکبر صاحب‌الزمانی از اساتید حوزه قوچان، کاتب قرآن و شاعر اهل بیت (علیهم السلام) بود.

محسن دوران کودکی را در محیطی کاملاً دینی گذراند و وارد مدرسه شد. ظاهراً پس از سوم راهنمایی مسیر علمی و عملی پدر عالمش را پیش گرفت. نوشته‌اند که اکثر اوقات در حجره می‌ماند و مشغول مطالعه و عبادت می‌شد. روحیاتی عارفانه و باوقار داشت. به دیگران به‌خصوص والدین احترام می‌گذاشت.

• آخرین اعزام

در عملیات‌های گوناگونی شرکت کرده بود. وقتی هم‌زمانش به مرخصی می‌رفتند، در جبهه می‌ماند و کارهایی چون شستن لباس رزمندگان را انجام می‌داد. اوقات فراغتش در منطقه به مطالعه و عبادت می‌گذشت. دوستانش معتقد بودند که او به مراتبی از نور و معرفت رسیده بود.

• گنج شهادت

عاقبت محسن صاحب‌الزمانی در سحرگاه ۲۳ دی‌ماه سال ۱۳۶۵ شمسی در عملیات کربلای پنج آسمانی شد و گنج سعادت را با ثمن شهادت معامله کرد. طوبی له.

• واقعه ۴۵ روزه

در آخرین اعزام، پدرش به محسن تنها اجازه ۴۵ روز ماندن در جبهه را می‌دهد و شهید نیز با اینکه می‌دانست، هر اعزامی حداقل سه‌ماه طول می‌کشد، قول داد که ظرف ۴۵ روز برگردد؟ بارها هم تکرار می‌کرد که به قولم عمل می‌کنم!! جالب این است که از زمان اعزام تا بازگشت پیکر مطهرش، روز ۴۵ سپری شد. پیکر مطهر شهید در قوچان دفن شد.

خوشا آنان که خرامان رفتند.

می‌کنید؟ خوب آن کار را همین الآن بکنید. حضرت به وفتش می‌آید. حالا افرادی نشسته و نشانه‌های ظهور را بررسی می‌کنند و می‌گویند: دیگر نشانه‌های ظهور کامل شده یا نشده و علامن حتمی رخ داده یا خیر و به‌جای اینکه به‌دنبال این نشانه‌شناسی‌ها باشیم، باید بدانیم، اگر بعد از ظهور می‌خواهیم انسان خوبی باشیم، خوب همین الآن انسان خوبی باشیم. اگر می‌خواهیم دست به اصلاحات بزنیم، همین الآن انجام بدهیم و لزومی ندارد، صبر کنیم و اگر این کارها را انجام بدهیم، زمینه‌ساز ظهور خواهیم بود و حضرت هرچه زودتر تشریف خواهند آورد.

گزارش: حمید کرمی

پی‌نوشت‌ها

- ↑ الفرانج والجرانج، ج ۲، ص ۸۴؛
- ↑ کمال‌الدین و تمام‌النعمه، ص ۶۷۵؛
- ↑ نوری، حسین بن محمدتقی، نجم‌قاب در احوال امام غایب (علیه السلام) ۲، جلد، مسجد مقدس جمکران – قم (ایران)، چاپ: ۱۰، ۱۳۸۴ ش.

در فضای مجازی است که در آینده، به نقش‌های رسمی سامانه ذیل آیکن «متفکر» افزوده خواهد شد. علاقه‌مندان به حوزه تحلیل و رصد، برای فعالیت در ایام ماه مبارک رمضان، کافیسیت با ارسال تیکت به رئیس اداره پایش و رصد فضای مجازی، اعلام آمادگی نمایند و منتظر دریافت مأموریت خود باشند.

در سال‌های اخیر ادارهکل فضای مجازی با بررسی‌های راهبردی خود مصمم است، به افراد یا گروه‌ها هیچ‌گونه وعده مالی مستقیمی ندهد و به‌جای آن، از صندوق امتیازی که با فعالیت خود جمع می‌کنند، استفاده کند. امتیازاتی که در بازه‌های زمانی مشخص، می‌توانند تبدیل به خدماتی گوناگون شوند که در آینده این خدمات بیشتر و کاربردی‌تر نیز خواهد شد. با این توضیح مشخص می‌شود که این فراخوان نیز از این اصل پیروی می‌کند.

باید بدانید که مأموریت اصلی ادارهکل فضای مجازی، رشد تخصصی مبلغان در عرصه‌ای است که می‌تواند، آنان را به استقلال مالی برساند و هر تخصصی در این میدان بازار خود را نیز به‌همراه خواهد آورد. صد البته که خادمین شما در ادارهکل فضای مجازی به فکر حل معضلات معیشتی مبلغان بدون وابسته‌سازی آنها به سرمایه اندک بودجه‌ای نهاد‌های فرهنگی است؛ به‌شرطی که به مسیر تعیین‌شده پایبند باشیم و بیاموزیم.

فعالایی که نقش «توزیع‌گر» دارند و آیکن آن را در پنل کاربری می‌بینند و یا از طریق آیکن «نقش من» این نقش را کسب کرده‌اند، می‌توانند در طول ماه مبارک رمضان، محتوای ارزشمندی را که با شعار و محورهای موضوعی فراخوان هماهنگ‌اند، در سکوهای نشر محتوای خود منتشر کنند و به توزیع و ابلاغ پیام‌های رضانی کمک کرده و بهتر و بیشتر به دست مخاطبان برسانند. این تخصص شماست که به چه نحو و کجا این کار را انجام دهید. فقط کافیسیت از طریق آیکن «توزیع‌گر»، قبل از شروع فعالیت، آن را طرح نموده و بلافاصله به تأیید کارشناس برسانید تا پس از انجام آن بتوانید، گزارشات خود را در آن فعالیت ثبت نمایید. البته نگران نباشید. اگر فعالیتی را از قبل طرح نکرده‌اید، پس از آن نیز، همین مسیر برای ثبت گزارش باز است.

بخش چهارم: تحلیل و رصد

این بخش برای اولین‌بار است که به‌صورت رسمی وارد فراخوان‌ها می‌شود تا تمام افرادی که توانایی «رصد موضوعات و مسائل» در فضای مجازی را دارند و یا می‌توانند، به‌صورت اصولی و دقیق «تحلیل موضوعات و جریانات» جاری و مرتبط با این ایام را داشته باشند، بتوانند در این بخش مشارکت و همراهی داشته باشند. این بخش نسخه‌ای آزمایشی از یک عرصه جدید نقش‌آفرینی

از سوی دفتر تبلیغات اسلامی اعلام شد

فراخوان تبلیغ مجازی در رمضان ۱۴۴۴

وی در ادامه به تشریح فراخوان پرداخت که در ادامه می‌خوانید:

بخش اول: فعالیت‌های جمعی

تمامی افراد ثبت‌نام‌کرده در سامانه فعالان فضای مجازی www.eshragh.ir می‌توانند در یک یا چند مورد از اعلان‌های فعالیت جمعی بنابر علائق خود، مشارکت داشته باشند. جهت شروع فعالیت، می‌بایست به آیکن «فعالیت جمعی» در میزکار خود مراجعه کنید. مشارکت‌کنندگان فعالیت‌های جمعی، نقش کاربر پویا را در سامانه دریافت خواهند نمود و از امتیازات فعالیت تبلیغی رمضان به‌شرط استمرار فعالیت، بهره‌مند خواهند بود.

جهت اطلاعات بیشتر به بخش فعالان فضای مجازی در سامانه www.eshragh.irمراجعه شود
بخش دوم: تولید محتوای دیجیتال
افرادی که پس از ثبت‌نام توانسته‌اند، نقش تولیدگر را در سامانه کسب کنند، می‌توانند در این بخش نقش‌آفرینی